

1. **1990** - **1995**

2. **1996** - **2000**

3. **2001** - **2005**

4. **2006** - **2010**

Мэта ўрока:

- Фарміраваць веды пра правапіс прыметнікаў, утвораных пры дапамозе суфікса -ск-
- Выпрацоўваць навык абгрунтаванага беспамылковага напісання прыметнікаў, утвораных пры дапамозе суфікса -ск-

[гарацк'і] [студэнцк'і]
[восен'ск'і] [хатынск'і]
[палеск'і] [б'элав'эск'і]

- гарадскі   студэнцкі
- восен'ьскі   хатынскі
- палескі   белавежскі

1 + 1 = 1

2 + 1 = 1

беларус + ск = беларускі

матрос + ск = матроскі

Палессе + ск = палескі

С + СК = СК

СС + СК = СК

СТУДЭНТ + **-СК-** = **СТУДЭНЦКІ**

НЕМЕЦ + **-СК-** = **НЯМЕЦКІ**

ТКАЧ + **-СК-** = **ТКАЦКІ**

МАСТАК + **-СК-** = **МАСТАЦКІ**

Ц
Т
Ч + -СК- = ЦК
К

Цётка

Д + СК =ДСК

✧ сусед + ск = суседскі

✧ завод + ск = заводскі

✧ горад + ск = гарадскі

[сус'эцкі][завоцкі][гарацкі]

М'яккі знак перад суфіксам -ск-

Ь

~~Ь~~

прыметнік утвораны ад :

◆ назваў месяцаў на
НЬ

снежаньскі

ліпеньскі

◆ восеньскі

◆ іншага назоўніка
на НЬ

Любань–любанскі

Хатынь –хатынскі

Геаграфічныя назвы, назвы
народнасцей і нацыянальнасцей

- Каўказ + **-ск-** = каўказскі
- Нясвіж + **-ск-** = нясвіжскі
- Добруш + **-ск-** = добрушскі
- Буг + **-ск-** = бугскі
- таджык + **-ск-** = таджыкскі
- казах + **-ск-** = казахскі

**У геаграфічных назвах, назвах
народнасцей і нацыянальнасцей
літары**

З Ж Ш Г К Х захоўваюцца

Але! Чаргаванні

- Г : Ж

Рыга – рыжскі   Калуга – калужскі

- К : Ц

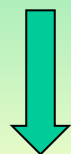
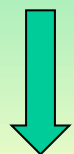
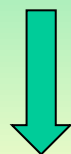
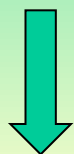
калмык – калмыцкі   турак –турэцкі

- Х : Ш

Чэхія – чэшскі

Алгарытм напісання прыметнікаў, утвораных пры дапамозе суфікса -ск-

1. Якая апошняя літара(-ы) утваральнай асновы?

Д

С

НЬ

Ц, Т, Ч, К

Г, Ш, Х, К, З, Ж

2. **ДСК**

СК

НЬСК

НСК

ЦК

нязменна

(назвы
месяцаў,
восень)

(іншыя на-
зоўнікі)

(у геаграфічных назвах,
назвах народнасцей і
нацыян.)

Утварыце прыметнікі пры дапамозе суфікса -ск-

◆ Брэст	◆ брэсцкі
◆ мастак	◆ мастацкі
◆ Свіслач	◆ свіслацкі
◆ Кубань	◆ кубанскі
◆ Вільнюс	◆ вільнюскі
◆ ліпень	◆ ліпеньскі
◆ салдат	◆ салдацкі
◆ Калінінград	◆ калінінградскі
◆ гігант	◆ гіганцкі

Устаўце прапушчаныя літары

Адвака...кі, юна...кі, кана...кі, пале...-
кі, каўка...скі, восен...кі, гара...кі,
нясві...кі, тка...кі, калмы...кі, асіпо-
ві...кі.

Правер сябе

Адвака**цкі**, юна**цкі**, кана**дскі**, пале**скі**, каўказ-
скі, восен**ьскі**, гара**дскі**, нясві**жскі**, тка**цкі**,
калмы**цкі**, асіпові**цкі**.

Вызначце чацвёртае «лішняе» слова з кожнага радка

- ❖ белару...кі, адэ...кі, Пале...е, матро...кі
- ❖ гара... кі, лю... кі, сакаві... кі, сусе...кі
- ❖ студэн... кі, гіган... кі, маста... кі, заво...кі
- ❖ снежан...скі, хатын ...скі, восен...скі,
ліпен ...скі

Правер сябе

Палесе, сакавіцкі, заводскі, хатынскі

Выпраўце памылкі, дзе яны ёсць

**Гарацкі, студэнтскі, грамадскі,
гігантцкі, палесскі, суседцкі,
матроскі, братскі, восенскі,
конскі, французскі, швецкі,
універсітэцкі, брэсцкі, вільнюскі,
жнівеньскі, белавешскі, турыс-
цкі .**

Падказка

Гарацкі, студэнтскі, грамадскі,
гігантцкі, палесскі, суседцкі,
матроскі, братскі, восенскі,
конскі, францускі, швецкі,
універсітэцкі, брэсцкі, вільнюскі,
жнівёнскі, белавешскі, турыс-
цкі .

Правер сябе

Гарадскі, студэнцкі, грамадскі,
гіганцкі, палескі, суседскі,
матроскі, брацкі, восеньскі,
конскі, французскі, шведскі,
універсітэцкі, брэсцкі, вільнюскі,
жнівеньскі, белавежскі, турыс-
цкі .

ТЭСТ

1. *Вызначце, якое сцверджанне правільнае*

а) у прыметніках, утвораных пры дапамо
зе суфікса -ск- каранёвае *с* і суфіксальнае
с на пісьме перадаюцца літарамі *сс*

б) спалучэнне каранёвага *д* з суфіксаль-
ным *с* на пісьме перадаецца літарай *ц*

в) спалучэнне каранёвых зычных *ц, т, ч, к*
з суфіксальным *с* перадаецца на пісьме *ц*

*2. Адзначце словы, у якіх на месцы
пропуску неабходна ўставіць ц*

а) чыта...кі

б) фінлян...кі

в) прэзідэн...кі

г) лабаран...кі

д) сусе...кі

3. Визначте п'яте «лішнє» слова

а) красаві...кі

б) грама...кі

в) салда...кі

г) прапагандыс...кі

д) гіган...кі

4. Адзначце правільна напісаныя прыметнікі

- а) варонешскі
- б) дэпутатскі
- в) універсітэцкі
- г) гарадскі
- д) жнівеньскі

Самаацэнка

1. Справіўся без памылак
2. Дапусціў 1-2 памылкі
3. Дапусціў больш за 2 памылкі

Адказы

1. В

2. АВГ

3. Б

4. ВГД

ИЗДАНИЕ
ВТОРОЕ

ПОЛИТЕХНИКА
И
СТРОИТЕЛЬСТВО

УЧЕБНИК
ПО
МАТЕМАТИКЕ

ДЛЯ
СТУДЕНТОВ
УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ

И
СРЕДНИХ
СПЕЦИАЛЬНЫХ
УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ